

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan buitengebied gemeente Oldebroek

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

30 juli 2009 / rapportnummer 2205-65

1. OORDEEL OVER HET MER

De gemeente Oldebroek wil voor haar buitengebied een nieuw bestemmingsplan opstellen. Zij doorloopt hiervoor de procedure voor de planmilieueffectrapportage (m.e.r.)¹ omdat het bestemmingsplan het kader biedt voor activiteiten die:

- mogelijk gevolgen hebben voor Natura 2000-gebieden;
- de drempelwaarden voor milieueffectrapportage (kunnen) overschrijden.

De activiteiten bestaan uit het op bepaalde locaties mogelijk maken van uitbreiding voor intensieve veehouderij en rundveehouderij en enkele activiteiten op gebied van recreatie. Bevoegd gezag bij deze procedure is de gemeenteraad van Oldebroek.

De Commissie voor de m.e.r. (de Commissie) heeft het milieueffectrapport (MER) getoetst. Het MER bevat een goede weergave van de doelstellingen, beleidskaders en de globale milieueffecten. Aan de hand van een alternatief met uitbreidingsmogelijkheden voor de intensieve en rundveehouderij worden milieueffecten en de mogelijke knelpunten op hoofdlijnen weergegeven. Voor de effectbepaling is aan de hand van een passende beoordeling in meer detail ingegaan op de mogelijke gevolgen voor het Natura 2000-gebied 'Veluwe'.

De Commissie is van oordeel **dat de essentiële informatie voor besluitvorming over het bestemmingsplan in het MER aanwezig is**. Doordat de milieueffecten, zoals geur en ammoniakemissie, alleen op hoofdlijnen zijn bepaald, zal voor iedere individuele uitbreiding van een intensieve en rundveehouderijbedrijf bepaald moeten worden of uitbreiding kan plaatsvinden binnen de wettelijke kaders. Uit het MER blijkt dat het nabijgelegen Natura 2000-gebied 'Veluwe' overbelast is. De passende beoordeling concludeert dat elke toename van stikstofdepositie mogelijk significante negatieve gevolgen heeft. De Commissie constateert dat door een uitbreiding van intensieve veehouderij en rundveebedrijven in het bestemmingsplan toe te staan deze gevolgen dan ook niet zijn uit te sluiten.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

2.1 Detailniveau van de effectbepaling

In het MER is de bestemde situatie als referentiesituatie genomen. Het eerste alternatief (A) bestaat uit het handhaven van de feitelijke situatie. Hierdoor kan het bestaande bouwblok binnen dit alternatief op basis van het bestemmingsplan niet verder uitbreiden. Door het vastzetten van de ontwikkelingsruimte, zullen nu nog toegestane ontwikkelingen met mogelijke aantasting tot gevolg, niet meer kunnen plaatsvinden. Voor verschillende milieuaspecten scoort dit alternatief om die reden positief.

¹ Voor gegevens over de m.e.r.-procedure, de rol van de Commissie en de werkgroepsamenstelling, zie bijlage 1.

Het tweede alternatief (B) biedt mogelijkheden voor een bouwblokuitbreiding van bepaalde intensieve veehouderijen² tot 1 hectare. Dit is meer dan is toegestaan in het huidige bestemmingsplan waardoor de score voor bepaalde milieuaspecten negatief wordt.

Met deze twee alternatieven is de bandbreedte van de te maken keuzes (wel of geen uitbreiding toestaan) in het nieuwe bestemmingsplan weergegeven. De mogelijke milieueffecten, als gevolg van het toestaan van uitbreiding, worden met alternatief B gedeeltelijk inzichtelijk gemaakt. De effecten zijn mogelijk groter dan beschreven doordat het bestemmingsplan, via een ontheffing van de bouwregels, iedere uitbreiding van het bouwblok van agrarische bestemmingen mogelijk maakt. De eventuele 'worst case' milieugevolgen van deze uitbreidingsmogelijkheden zijn niet in beeld gebracht. Voor de conclusies heeft dit geen gevolgen, de effecten kunnen wel groter zijn dan nu beschreven.

De milieueffecten zijn op hoofdlijnen en kwalitatief beschreven waardoor weinig inzicht wordt gegeven in de precieze effecten en mogelijke knelpunten voor uitbreidingen.³ Daardoor is het niet mogelijk om te bepalen welke ontwikkelingsstrategie binnen acceptabele milieugrenzen kan worden gevolgd.⁴ Per bouwblokuitbreiding van agrarische bestemmingen, met name rundveehouderij en intensieve veehouderij, is nader onderzoek nodig waaruit moet blijken;

- wat de mogelijke gevolgen zijn;
- hoe groot eventuele knelpunten zijn;
- of de uitbreiding binnen wet- en regelgeving inpasbaar is.⁵

■ De Commissie constateert dat de mogelijke milieueffecten alleen op hoofdlijnen zijn beschreven en dat inzichtelijk is gemaakt dat er mogelijk knelpunten zijn voor de mate van geur- en stikstofemissie. Voor iedere individuele uitbreiding van intensieve- of rundveehouderijbedrijven zal de omvang van de knelpunten en het kunnen voldoen aan wettelijke kaders en randvoorwaarden nader onderzocht moeten worden.

2.2 Knelpunten in relatie tot Natura 2000

Uit de passende beoordeling blijkt dat significante gevolgen⁶ voor het Natura 2000-gebied 'Veluwerandmeren' zijn uit te sluiten doordat voor de in stand te houden kranswiervegetaties de kritische grens voor stikstofdepositie niet gehaald wordt. Voor de uitbreiding van verschillende horecagelegenheden zijn geen significante gevolgen te verwachten voor het Natura 2000-gebied 'Veluwe'. Voor de mogelijke uitbreiding van de intensieve en rundveehouderij en de (reeds gerealiseerde) parkeerplaats, zijn significant negatieve gevolgen voor dit gebied niet uit te sluiten.

² In de feitelijke situatie variëren de bouwblokken van de intensieve veehouderij van 0,1 tot 0,55 ha. Het vigerende bestemmingsplan staat een grootte van 0,75 hectare toe (MER, p. 25). Alternatief B staat een maximale grootte van het bouwblok, in een deel van het buitengebied (agrarisch gebied 2), toe tot 1,0 ha (p. 49).

³ Bijvoorbeeld voor geur worden geurcontouren en niveaus weergegeven met reducerende maatregelen (bijlage 7). Hoe hoog of laag deze niveaus zijn wordt niet berekend. In het MER wordt geconcludeerd dat mogelijk knelpunten optreden doordat bedrijven en geurgevoelige objecten soms op relatief korte afstand van elkaar staan. Ook voor fijn stof bestaan er potentiële knelpunten in de omgeving waar de A28 en A50 bij elkaar komen.

⁴ Er kan bijvoorbeeld milieuruimte ontstaan door stoppende bedrijven. Zonder regulering hiervan, waaronder een eventuele relatie met de mogelijke uitbreidingen, ligt er een grote bewijslast op de beoordeling van elke nieuwe individuele uitbreiding.

⁵ De provincie Gelderland en de Gelderse milieufederatie wijzen (nr. 136 en 113) daarnaast op mogelijke beperkingen vanuit de beleidskaders die gelden voor EHS, Nationale landschappen, waardevol open gebied en waardevol landschap.

⁶ Of 'aantasting van natuurlijke kenmerken' zoals in de Natuurbeschermingswet 1998 geformuleerd.

Uitbreiding van intensieve- en rundveehouderij

De verwachte toename van stikstofdepositie, als gevolg van de in het bestemmingsplan mogelijk gemaakte uitbreidingen, zijn in het MER alleen kwalitatief beschreven. Hiervoor zijn geen berekeningen uitgevoerd.⁷ De Commissie constateert dat ook met berekeningen de conclusie uit de passende beoordeling niet verandert; elke toename van depositie op het Natura 2000-gebied 'Veluwe' wordt aangeduid als significant.⁸ In hoeverre uitbreiding kan plaatsvinden zonder significant negatieve gevolgen, blijft onzeker.

Parkeerplaats

Ook voor de (reeds gerealiseerde) parkeerplaats speelt deze onzekerheid. De Commissie deelt de conclusie dat niet is uit te sluiten dat de parkeerplaats deel uit maakte van leefgebied van soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen gelden, zoals wespandief en zwarte specht. Daarnaast kan het verdwijnen van de boszone, die mogelijk als buffer diende, verstoring van (beschermde) soorten tot gevolg hebben. Ook hier zijn significant negatieve gevolgen voor het Natura 2000-gebied 'Veluwe' niet uitgesloten.⁹

- In het bestemmingsplan wordt uitbreiding van de parkeerplaats, van intensieve veehouderij en van rundveehouderij mogelijk gemaakt. Voor alle drie de activiteiten zijn significante gevolgen op het Natura 2000-gebied 'Veluwe' niet zijn uit te sluiten.¹⁰

⁷ Dit kan door aannames te doen voor variabelen zoals de mate van uitbreiding, de technische mogelijkheden en maatregelen om emissie te beperken en de afstand van de uitbreiding tot het Natura 2000-gebied.

⁸ Pagina 45 van de passende beoordeling (Bijlage 4 van het MER).

⁹ De provincie Gelderland, de Gelderse milieufederatie en de VROM-inspectie (nr. 136, 113 en 142) wijzen voor de bestemmingswijziging voor de parkeerplaats bij 't Loo daarnaast op de verplichting tot compensatie vanuit de Boswet / Spelregels EHS.

¹⁰ De provincie Gelderland wijst (nr. 136) naast deze activiteiten op een aantal activiteiten waarvoor de gevolgen voor Natura 2000 niet (volledig) zijn onderzocht. Het gaat om: het verplaatsen van een stratenmakerbedrijf (De Eikenkamp), de wijzigingsbevoegdheid voor het omvormen van een agrarisch bedrijf tot paardenhouderij (Brandsweg), de wijzigingsbevoegdheid voor het kunnen realiseren van nieuwe agrarische bouwvlakken binnen de bestemmingen 'agraris-1' en '-2', de mogelijkheid voor de aanleg van paardenbakken (voor bestemming 'agraris-2' en via een ontheffingsmogelijkheid voor bestemming 'agraris-1').

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: het college van burgemeester en wethouders van gemeente Oldebroek

Bevoegd gezag: de gemeenteraad van Oldebroek

Besluit: vaststellen bestemmingsplan buitengebied

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14 plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: ontwikkelingsruimte vastleggen voor bestaande functies in het buitengebied, waaronder de intensieve veehouderij

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

Procedurele gegevens:

advies aanvraag: 23 december 2008

advies reikwijdte en detailniveau: 25 februari 2009

kennisgeving MER in de Staatscourant nr. 80 van 28 april 2009

aanvraag toetsingsadvies: 29 april 2009

ter inzage legging MER: 29 april tot en met 10 juni 2009

toetsingsadvies uitgebracht: 30 juli 2009

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenaemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

drs. T. Bakker (secretaris)

ing. H.H. Ellen

drs. S.R.J. Jansen

M.A.J. van der Tas (voorzitter)

drs.ing. F. ten Thij

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. J. van Werven, Oldebroek
2. B. van Heerde, Oldebroek
3. D. Doorneweerd, Oldebroek
4. K. van de Wetering en R. van de Wetering-Veldkamp, 't Loo Oldebroek
5. B.H. Borst, Wezep
6. G. Sanders-Eghuizen, Wezep
7. J. Boeve en M. Boeve-Logt, Oldebroek
8. B. van Loo en B. van Loo, Oldebroek
9. A. Morren, Oldebroek
10. B. Doornewaard en K. Doornewaard, Oldebroek
11. Stichting Boerderijmuseum 'De Bovenstreek', Oldebroek
12. G. Keijl, Oldebroek
13. J. van 't Ende, Wezep
14. Bewoners van gebied tussen Bovenheigraaf, landgoed Vollenhof, landgoed Oldehorst, Zuiderzeestraatweg, landgoed IJsselvliedt en de A27, lijst met 71 handtekeningen
15. W. Bronsink en Dansa Stables b.v., Wezep
16. A. van de Worp, Wezep
17. J. Dekkers, Noordeinde
18. C. Spijkerboer en B. Spijkerboer-Flier, Oldebroek
19. G. van der Meulen, Wezep
20. R.G. Koele, Wezep
21. R.G. Koele en G.J. van Enk, Wezep
22. H. Puttenstein, Oldebroek
23. J. Immeke, Oosterwolde
24. A.A.M. Hartman, Hattem
25. A. van Wijhe en C. van Wijhe-van de Brink, Oosterwolde
26. A. Dickhof, Oosterwolde
27. A. en M. de Kok, Noordeinde
28. J. van de Wetering, Noordeinde
29. H. van Oene, Hattemerbroek
30. Vakantiepark de Heidehoek namens Veluwe Vastgoed Combinatie II B.V., Wezep
31. J. Wolf, Wezep
32. N. van de Brake, Oosterwolde
33. J. van 't Ende, Wezep
34. W. Hamelink, Oldebroek
35. B. Flier, Oldebroek
36. K. Meijer, Oldebroek
37. E. Koele namens Tufhorst Stud Dutch Riding Ponies, Wezep
38. M. de Groot en W. de Groot, Oosterwolde
39. C.A. Meijer, Oldebroek
40. W. van Hattem, Oosterwolde
41. Horeca Nederland, bestuur afdeling Noord Veluwe KHN, Oldebroek
42. J. Veldhoen-Koornberg, Oldebroek
43. B. van Loo, Oldebroek
44. C. Spijkerboer, Oldebroek
45. T. Verbeek, Oldebroek
46. C. van Norel, Oldebroek
47. A. Schenk, Oldebroek
48. J. Kragt, Hattemerbroek
49. G. de Groot, Hattemerbroek
50. Pel Advocaten namens G. Kwakkel en P.G. Kwakkel, Hattemerbroek
51. J.J. van der Weert, Hattemerbroek
52. W. de Groot, Oldebroek
53. G.J. van Dijk, Hattemerbroek
54. J. van de Rozenberg en J.W. van de Rozenberg-Fier, Oldebroek
55. Landbouw mechanisatiebedrijf Wielink B.V., Oosterwolde
56. G. van de Weg, Oosterwolde
57. A. van de Weg, Oosterwolde
58. G. Stronkhorst, Oosterwolde

59. W. ten Hoeve, Oosterwolde
60. W.F. Zwep, Oosterwolde
61. G. Westerink, Oosterwolde
62. W.F. Fikse, Oosterwolde
63. L. Koornberg, Oosterwolde
64. R. van de Wetering
65. S.R. van de Bunte, Oldebroek
66. E. Nagelholt, Oldebroek
67. J. van Pijkeren, Oldebroek
68. H. Boeve namens de Stichting Feithenhof, Oldebroek
69. J. van der Weerd en J. van der Weerd, Oldebroek
70. G. Hulshof en H. van der Grift, Oldebroek
71. G. Hulshof Beheer, G. Klaassen B.V., Hulshorst
72. G. Fijn, Oldebroek
73. M. Franken, Oldebroek
74. Boomkwekerij Hoekert B.V., Oldebroek
75. W. Burgmeijer, Wezep
76. J.B. Kaiser namens De Oldhorst en Topaas, Wezep
77. Landgoed Vollenhof, Wezep
78. G.J. Veldhoen, Wezep
79. H.H. Kloosterman, Wezep
80. A. Rotman, Wezep
81. G. Puttenstein, Wezep
82. T. van Wijck namens de diaconie VEG Oldebroek, Hattemberbroek
83. H. Blok, Hattemberbroek
84. E. van de Weg namens de Hervormde gem. Oosterwolde/Noordeinde, Oosterwolde
85. A. Palland, Oosterwolde
86. Achmea Rechtsbijstand namens J. en E. Spijkerboer, 't Loo Oldenbroek
87. Van Westreenen Adviseurs namens Van den Brink, Oldenbroek
88. Van Westreenen Adviseurs namens Polderstroom v.o.f., Oosterwolde
89. Van Westreenen Adviseurs namens Mts. Schoonhoven-Reurink, Noordeinde
90. Van Westreenen Adviseurs namens G.J. Huisman, Noord- einde
91. Van Westreenen Adviseurs namens H.J. van Weeghel, Hattemberbroek
92. Van Westreenen Adviseurs namens Mts. K. en D. van de Beek, Oldebroek
93. Van Westreenen Adviseurs namens J.D. Achter de Molen, Oosterwolde
94. Van Westreenen Adviseurs namens K. Reurink, 't Loo Oldebroek
95. Van Westreenen Adviseurs namens Mts. H. en A. van Dronkelaar, Oosterwolde
96. Van Westreenen Adviseurs namens P. Kwakkel, Hattemberbroek
97. Van Westreenen Adviseurs namens M. van Wijhe en G. van Wijhe, Oosterwolde
98. Van Westreenen Adviseurs namens A. Steenbergen, Oldebroek
99. Van Westreenen Adviseurs namens Heijninck, Oldebroek
100. Van Westreenen Adviseurs namens Staal- en loonwerkbedrijf Van Boven, Oldebroek
101. Benthem Gratama Advocaten namens W. Bakker, Oldebroek
102. Bogaerts & Groenen advocaten namens Focus 4+ Montagebedrijf, 't Loo Oldebroek
103. L. Bolier juridische adviezen namens A. Strijkert, Oldebroek
104. Bolte Vastgoed B.V., Vriezenveen
105. Bosselaars Strengers Advocaten namens G.J. Pleijter, Oldebroek
106. CNV Vakcentrale namens G. Spaan, Hattem
107. E. Draaijer, Elburg
108. M. Pelikaan namens T-Mobile Netherlands B.V., Oldebroek
109. Esdeo Bouwadvies namens G. Wolff, 't Loo Oldebroek
110. Exitus Bedrijfsontwikkeling B.V. namens Van der Horst-van Winkoop v.o.f., Oosterwolde

111. J.G. Flier-Lans, Hengelo
112. J. Franken, Elburg
113. Gelderse Milieufederatie, Arnhem
114. J. Graaskamp namens E. Evink, Oosterwolde
115. Karssen proces & advies B.V. namens H. Dalhuisen-van de Brake, Oldebroek
116. De Kempenaer Advocaten namens Van Nijkerken Camping en Chaletpark Beheer B.V., Arnhem
117. D. Lokhorst en H. Lokhorst-Ten Cate, Beverwijk
118. LTO Noord Advies, Drachten
119. LTO Noord Advies vestiging Deventer namens Maatschap Spronk, Wezepeen
120. LTO Noord Advies vestiging Deventer namens R.L. Hartman, Hattemerbroek
121. LTO Noord Advies vestiging Deventer namens B. van Dijk, Oosterwolde
122. LTO Noord Advies vestiging Deventer namens H. Blok, Oldebroek
123. Ministerie van Defensie, Commando DienstenCentra, Dienst Vastgoed Defensie, Directie Noord, Zwolle
124. Mulder Bouwmanagement B.V. namens Heicom B.V., 't Loo Oldebroek
125. Pietersma & Spoelstra Ruimtelijke Ordening en Milieuadviseurs, namens J. Mostert, Oosterwolde
126. Pleiter Makelaars & Taxateurs namens L. van Norel, Oosterwolde
127. Pleiter Makelaars & Taxateurs Oldebroek
128. Pleiter Makelaars & Taxateurs namens H. ten Brinke, Wezep
129. Pleiter Makelaars & Taxateurs namens K. van Beek, Oldebroek
130. Pleiter Makelaars & Taxateurs namens G.J. Boeve, Oldebroek
131. Polinder Advies namens H. Bovendorp, Oldebroek
132. Polinder Advies namens H. van Rijssen, Wezep
133. Polinder Advies namens J. van Pijkeren, Oldebroek
134. Polinder Advies namens v.o.f. Morren Wormkwekerij, Oosterwolde
135. Polinder Advies namens v.o.f. Uitslag, Wezep
136. Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland, Arnhem
137. Schoonderbeek en Partners Advies B.V. namens Van Werven Holding B.V., Oldebroek
138. Schoonderbeek en Partners Advies B.V. namens 't Mulligen, Oldebroek
139. P. Verberg namens Stichting Utrechts Buitencentrum, Oldebroek
140. Viel Plantencentrum, Biddinghuizen
141. Vitens Gelderland, Arnhem
142. VROM-Inspectie, Directie Uitvoering Regioafdeling Oost, Arnhem
143. LTO Noord Advies, Deventer

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Bestemmingsplan buitengebied gemeente Oldebroek

De gemeente Oldebroek wil voor haar buitengebied een nieuw bestemmingsplan opstellen. Zij doorloopt hiervoor de procedure voor de plan-MER, omdat het bestemmingsplan het kader biedt voor activiteiten die mogelijk gevolgen hebben voor Natura 2000-gebieden en het kan de drempelwaarden voor milieueffectrapportage overschrijden. De activiteiten bestaan uit het op bepaalde locaties mogelijk maken van uitbreiding voor intensieve veehouderij en rundveehouderij en enkele activiteiten op gebied van recreatie. Bevoegd gezag bij deze procedure is de gemeenteraad van Oldebroek.

ISBN: 978-90-421-2739-5

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

